

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

Seduta ta' l-10 ta' Ottubru, 2012

Citazzjoni Numru. 159/2004

Peter sive Pierre Farrugia

VS

**Id-Direttur tal-Protezzjoni Civili
U
ST Microelectronics (Malta) Limited**

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni fuq indikata datata t-3 ta' Marzu, 2004 li permezz taghha l-attur fuq indikat ippremetta sintetikament is-segwenti:

1. Illi fit-13 ta' Marzu, 2002, waqt li kien impjegat bhala "*senior technician*" mas-socjeta` konvenuta fuq indikata, hu kien qed jitharreg bhala "*trainee fire-fighter*" mad-Dipartiment tal-Protezzjoni Civili fis-"*Civil Protection Smoke House*" f'Hal-Far;

2. Illi waqt l-imsemmi tahrig l-attur waqa' gholi ta' zewg (2) sulari;

3. Illi rizultat tal-istess waqgha hu soffra danni ngenti u dizabilita` permanenti;

4. Illi nonostante li l-konvenuti kienu nterpellati biex jersqu ghall-likwidazzjoni u hlas ta' danni minnu sofferti, dawn baqghu inadempjenti;

Illi konsegwenza tal-incident hawn sintetikament espost, l-attur talab lil din il-qorti sabiex:

1. Tiddikjara lill-konvenuti jew min minnhom huma responsabbli ghall-incident in dizamina;

2. Tillikwida d-danni sofferti mill-attur minhabba l-istess incident, okkorrendo bl-opra ta' periti nominandi;

3. Tikkundanna lill-konvenuti jew min minnhom, ihallsu lill-attur id-danni kollha hekk likwidati;

4. Bl-ispejjez, komprizi dawk tal-ittri ufficcjali ndikati mill-attur fit-talbiet tieghu;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tas-socjeta` konvenuta ST Microelectronics (Malta) Limited datata s-16 ta' Marzu, 2004, li permezz taghha sintetikament eccepjet is-segwenti:

1. Illi m'ghandha l-ebda responsabbilita` ghall-incident de quo;

2. Illi l-incident de quo ma garax minhabba tort, jew negligenza, jew nuqqas ta' osservanza tal-prekawzjonijiet da parti tas-socjeta` konvenuta;

3. Illi allura t-talbiet attrici ghandhom jigu respinti bl-ispejjez;

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut Direttur fuq indikat datata t-30 t'April, 2004, li permezz taghha eccepixxa s-segwenti:

1. Illi preliminarjament ic-citazzjoni promotrici m'ghandha l-ebda effett kontra l-konvenut hawn specificat stante li l-Avukat Generali ma giex notifikat skont il-ligi;
2. Illi l-fatti allegati mill-attur huma nfondati fil-fatt u fid-dritt;
3. Illi d-danni allegati ma kienux dovuti minhabba tort, negligenza jew inosservanza tal-prekawzjonijiet da parti tal-eccipjenti izda kienu konsegwenza ta' ncident, u ghalhekk, id-Direttur de quo mhux responsabbli;

Rat il-verbal datat it-3 ta' Mejju, 2004, li permezz tieghu l-abbli rapprezentant legali tal-attur talbet li jigi lilha koncess zmien biex ic-citazzjoni tigi notifikata wkoll lill-Avukat Generali skont il-ligi;

Rat li l-qorti diversament preseduta ddifferiet il-kawza wkoll ghall-ghan indikat fil-paragrafu precedenti;

Rat in-notifika pozittiva tal-Avukat Generali bic-citazzjoni de quo, datata s-6 ta' Mejju, 2004;

Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat it-8 ta' Novembru, 2004, li permezz tieghu nnominat lill-kirurgu Mr. Charles Gixti bhala espert mediku biex jezamina lill-attur u jirrelata dwar l-istat fiziku tieghu wara l-incident de quo;

Rat ir-relazzjoni medika tal-imsemmi kirurgu datata t-28 ta' Frar, 2005;

Rat in-nota tas-socjeta` konvenuta datata t-2 ta' Marzu, 2005, li permezz taghha, peress li hassitha aggravata mir-relazzjoni medika tal-espert mediku fuq indikat, talbet li jigu nominati periti perizjuri;

Rat l-ordni tal-istess qorti diversament preseduta, wara talba għall-istess datat it-23 ta' Mejju, 2007, li jinzamm access fuq il-post tal-incident fid-data hemm indikata, (ara fol 156);

Rat il-verbal tal-access datat il-15 ta' Gunju, 2007, (ara fol 157A);

Rat id-digriet tagħha diversament preseduta datat it-2 t'April, 2009, li permezz tiegħu f'dan l-istadju hatret assistent gudizzjarju biex tisma' l-provi li kien għad fadal;

Rat l-atti eseblti mill-abbli assistent gudizzjarju fuq riferita, nkluz ix-xhieda minnha mismugħa;

Rat il-verbal ta' din il-qorti diversament preseduta datat is-16 ta' Marzu, 2010, li permezz tiegħu kkoncediet lill-partijiet li s-sottomissjonijiet tagħhom isiru permezz ta' noti skritti;

Rat id-digriet tal-istess qorti diversament preseduta datat it-12 ta' Jannar, 2011, li permezz tagħha, in vista tar-rikors tas-socjeta` konvenuta datat it-3 ta' Jannar, 2011, iddifferiet il-kawza għat-trattazzjoni finali għas-17 ta' Marzu, 2011;

Rat id-digriet tal-istess qorti ndikata fil-paragrafu precedenti datat is-17 ta' Marzu, 2011, li permezz tiegħu regghet iddifferiet il-kawza għat-trattazzjoni għall-udjenza hemm indikata;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tal-attur datata d-19 ta' Dicembru, 2011;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tad-Direttur konvenut fuq indikat datata t-13 ta' Jannar, 2012;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tas-socjeta` konvenuta datata t-12 t'April, 2012;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet ulterjuri tal-attur datata l-24 ta' Mejju, 2012;

Rat in-nota ta' sottomissjonijiet tas-socjeta` konvenuta datat it-13 t'Awwissu, 2012;

Rat in-nota responsiva tad-Direttur intimate datata t-3 ta' Settembru, 2012;

Rat in-nota tar-rikorrenti datata l-24 ta' Settembru, 2012;

Ezaminat ix-xhieda kollha mismugha minn din il-qorti diversament preseduta, mill-assistent gudizzjarju nkarigata u kif ukoll ipprezentata fid-diversi affidavitijiet prodotti in atti;

Ezaminat id-dokumenti kollha esebiti;

Ikkunsidrat:

Illi l-fatti li taw lok ghall-procedura odjerna jistghu jigu sintetikament kompilati bil-mod segwenti:

1. Illi bhala intrapriza all'avangwardja, s-socjeta` konvenuta kienet talbet lid-Dipartiment tal-Protezzjoni Civili biex tharreg lill-impjegati tas-socjeta` de quo fil-facilitajiet tad-Dipartiment rigward it-tifi tan-nar, (ara fol 245);
2. Illi dan it-tahrig jirrizulta li kien jinghata spiss lir-*"response team"* tas-socjeta` konvenuta;
3. Illi dan it-tahrig, inkluz dak partikolari in dizamina, kien jinghata fil-*"Fire Grounds"* tal-istess Dipartiment tal-Protezzjoni Civili f'Hal-Far;
4. Illi dan it-tahrig partikolari, peress li l-persuni nvoluti kienu gia` ghamlu tahrig iehor f'dan il-qasam, kien indirizzat biex: " ... biex dawn jipprattikaw dak li kienu tghallmu diga", (ara fol 245), u kienu biss qed izommu ruhhom aggornati;

5. Illi l-impjegati tas-socjeta` konvenuta li kienu qed jigu mharrga fil-hin tal-incident kollha kellhom il-*“fire kit”* taghhom ghalix dan kien parti minn xogholhom fi hdan is-socjeta` konvenuta li kienet timpjeghom;
6. Illi fit-tahrig in dizamina rrizulta li xi whud mill-impjegati tas-socjeta` konvenuta li ntbaghtu ghat-tahrig kienu fl-ewwel esperjenza taghhom f’dan it-tip ta’ xoghol u ghalhekk dawn l-impjegati ngassmu u gew separati mill-ohrajn li kellhom aktar esperjenza, (ara fol 245) li ntbaghtu jaghmlu l-ezercizzju tal-*“ismoke house”*, fejn fosthom kien hemm l-attur Farrugia;
7. Illi l-*“ismoke house”* hi konsistenti f’bini ta’ zewg (2) sulari appozitament dezenjata ghal dan it-tip ta’ tahrig partikolari, u peress li t-twieqi jkunu maghluqin, fiha jkun hemm *“dlam cappa”*, (ara fol 245) u meta jitqabbd in-nar ovvjament timtela’ mid-duhhan, (ara fol 245);
8. Illi din l-istruttura hi disenjata li jkollha diversi perikoli, inkluz targiet mhux indaqs, biex tissimula l-perikoli reali li jistghu jigu riskontrati;
9. Illi l-persuni, (erbgħa (4) b’kollox), li ghamlu dan l-ezercizzju kienu nies li kienu ghamlu qabel kemm – il darba u kienu mghonija bl-ilbies necessarju, inkluz l-apparat bzonnju li jippermettilhom jiehu n-nifs f’tali cirkostanzi u li allura jfisser ukoll li kienu għa` gew imharrga f’livell avanzat;
10. Illi jirrizulta li meta wiehed jilbes tali apparat, u dan skont ir-rapprezentant tad-Dipartiment immexxi mid-Direttur konvenut, dan irid isegwi certu protokoll fl-azzjonijiet tieghu, fosthom:
- i. Jimxi bil-mod hafna;
 - ii. Juza jdejh u saqajh tax-xellug biex meta jimxi jhoss x’hemm quddiemu;
 - iii. Ma jista’ qatt jaghmel pass wara l-iehor daqs li kieku miexi;

11. Illi l-procedura fuq deskritta tidher li hi wahda adottata b'mod generali anke nternazzjonalment;

12. Illi l-ezercizzju in dizamina li kellhom jezegwixxu l-erba' mpjegati tas-socjeta` konvenuta kien wiehed qasir u kellu jkun wiehed ta' ghaxar (10) minuti biss, fejn ghalih l-arja li kellhom fic-cilindru kienet tasal sa ghoxrin (20) minuta;

13. Illi qabel ma nbeda l-ezercizzju de quo jirrizulta li l-persuna nkarigata mill-istharrig de quo f'isem l-imsemmi Dipartiment kienet spjegat x'kien ser isir fl-istess ezercizzju billi nghataw struzzjonijiet kif kellhom :

- i. Jidhlu mill-bieb tat-tieni(2) sular;
- ii. Jimxu skont ir-regoli kif fuq hawn indikat;
- iii. Li kellhom eventwalment isibu tarag biex minnu jinzlu isfel fejn kellhom isibu n-nar u jitfuh;
- iv. Illi tul dan l-ezercizzju kollu, dawn kellhom igorru "hose" li minnu jkollu ghaddej l-ilma bil-prensa – allura tqil u jrid jingibed 'il quddiem;
- v. Illi konsegwenza tal-imsemmi "hose", il-persuni nvoluti kellhom jimxu flimkien wara xulxin – b'kull wiehed jerfa' u jigbed l-istess "hose" sakemm jintefa' n-nar;

14. Illi l-iskop tal-imsemmi tahrig kien li jipprattikaw il-metodologija fuq deskritta biex izommu ruhhom aggornati;

15. Illi fih innifsu, dan l-ezercizzju hu meqjus bhala wiehed simplici;

16. Illi l-bokka minn fejn eventwalment waqa' l-attur ma kinitx fl-"area" li kienet parti mill-ezercizzju;

17. Illi peress li l-ezercizzju kien wiehed lineari, allura min ikun quddiem kien imexxi lill-kollegi tieghu fl-ezercizzju de quo u allura, kellu jkun hu li jeffettwa t-tiftix b'idejh u b'saqajh ix-xellugija kif fuq deskritt;

18. Illi dan indikat fil-paragrafu precedenti kellu jitmexxa mill-attur Farrugia;

Ikkunsidrat:

Illi l-attur Farrugia kien impjegat bhala “*senior technician*” mas-socjeta` konvenuta;

Illi l-incident li fih kien involut sehh fit-13 ta' Marzu, 2002, meta kien qed jitharreg fit-teknika tat-tifi tan-nar b'inkarigu tas-socjeta` konvenuta fuq indikata;

Illi l-incident in dizamina sehh meta fil-kors tal-istess ezercizzju, l-attur waqa' gholi ta' zewg (2) sulari;

Illi hekk kif l-attur dahal ma' shabu biex jeffettwaw l-ezercizzju in dizamina dan mill-ewwel innota li l-vizibilita` kienet wahda prekarja – anqas minn ghoxrin (20) centimetru;

Illi meta kien jezegwixxi l-istess ezercizzju, ra d-dawl tat-“*torch*” ta' wiehed mill-istrutturi li kellhom, (ara fol 48);

Illi l-attur isostni li beda jimxi bil-lemin ‘il quddiem – apparentement l-oppost ta' l-istruzzjonijiet li kien inghata – u wara li sab biex dahal minnu biex ikompli bl-ezercizzju;

Illi sussegwentement, wara li sab bieb iehor kompla miexi, dar biex jitlob lill-kollega tieghu itih aktar “*hose*” u hekk kif rega' dar biex jipprocedi hekk kif ghamel l-ewwel pass, waqa' minn “*shaft*” gholi ta' zewg (2) sulari u spicca fuq ix-xellug tieghu;

Illi rizultat tal-waqgħa, l-attur induna li kien wegga' serjament idejh il-leminija u ttiehed l-isptar fejn l-ghada gie operat;

Illi effettivament kien gie wkoll operat fil-11 t'April, 2002 u minn dak inhar 'il quddiem baqa' jattendi ghal fizjoterapija;

Illi meta l-attur gew lilu murija r-ritratti tax-*“shaft”* li minnu waqa' jirrileva li dan ma kienx protett bil-katina li tidher fir-ritratt lilu muri – haga li jirrizulta fl-atti li twahhlet mid-Dipartiment ikkoncernat wara l-incident in dizamina u jirrizulta wkoll li lanqas kien hemm barrikati tal-injam, (ara fol 48);

Illi jigi sottolineat kemm mill-attur kif ukoll mir-rapprezentant tas-socjeta` konvenuta li t-trab osservat fil-*“robotts”* jindika li effettivament il-katina de quo twahhlet wara l-incident, u qabel – ghall-beneficciu tal-access kondott;

Illi fid-data tal-incident l-attur kellu:

- i. Eta`: ta' disgha u ghoxrin (29) sena;
- ii. Paga: ta' disat elef Lira Maltin, (LM9,000.00), fis-sena;

Illi rizultat tal-incident de quo, il-kirurgu privat imqabbad mill-attur stima d-dizabilita` permanenti riskontrata b'rizultat tal-incident de quo fil-livell ta' tnax (12) fil-mija, (ara fol 10);

Ikkunsidrat:

Illi rizultat tal-ezami mediku kondott mill-espert kirurgu nominat minn din il-qorti diversament preseduta li din il-qorti kif issa preseduta m'ghandha l-ebda raguni li tikkontradixxi u li ghalhekk, qed taghmel taghha, jirrizulta sintetikament is-segwenti:

1. Illi l-espert relatant jikkonferma l-origini tal-incident kif fuq sintetikament espost;
2. Illi rizultat tal-istess l-attur kellu ksur fl-ispalla l-leminja li wkoll involviet il-*“humerus”* il-lemini tieghu;

3. Illi permezz t'operazzjoni dan il-ksur kien iffissat b'erba' (4) "*K-wires*" u ntbaghat id-dar;
4. Illi fl-1 t'April, 2002, rega' gie ammess ghalix kellhom jitnehhew tnejn (2) mill-"*K-wires*" ghalix kienu tharrku;
5. Illi fit-2 ta' Frar, 2003, l-istess spalla kellha tigi mharrka taht il-loppju minhabba nuqqas ta' moviment;
6. Illi l-attur rega' irritorna ghax-xoghol sena (1) wara l-incident;
7. Illi minn test appozitu kondott mill-istess espert kirurgu, rrizulta li kien hemm xi problemi ultrjuri fl-"*auxiliary nerve*" tal-attur li pero` beda jirkupra xi hames (5) xhur wara, (ara fol 39);
8. Illi l-attur ilmenta minn:
 - i. Nuqqas ta' movement ta' spalltu l-leminja;
 - ii. Ma jistax jerfa' dirghajh il-lemini;
 - iii. Ma jistax jaghmel idejh wara rasu;
 - iv. Ma jistax jerfa' affarijiet tqal 'il boghod minnu;
 - v. Jekk jistrapazza ruhu jwegga' spalltu;
 - vi. Ma jistax jorqod wiccu l'isfel minhabba dirghajh il-lemini;
9. Illi s-suespost gie debitament riskontrat anke minn ezamijiet medici kondotti mill-istess espert kirurgu nominat;
10. Illi l-istess espert wasal ghas-segwenti konkluzjonijiet:

- i. Illi l-incident in dizamina effettwa l-*"auxiliary nerve"* tal-attur li hu wiehed importanti biex titharrek l-ispalla effettwata;
 - ii. Illi l-hsara f'dan in-nar kien il-kagun li l-muskolu tal-ispalla effettwata kien kemmxajn mahlul;
 - iii. Illi l-attur kien ghadu ma ggwadanjax l-uzu komplet ta' spalltu l-leminija;
 - iv. Illi dan jaffettwa l-uzu tad-driegh tal-lemin f'affarijiet ta' kuljum;
11. Illi tenut kont tas-suespost, l-imsemmi espert kirurgu de quo stima l-livell ta' dizabilita' soffert mill-attur kagun tal-incident de quo, fl-ammont ta' tmienja (8) fil-mija;

Ikkunsidrat:

Illi l-konvenut Direttur jipprova jezimi ruhu mir-responsabbilita' tieghu rigward l-incident in dizamina, u dan, kemm proceduralment kif ukoll mill-istess analizi tal-fatti kif fuq esposti:

Illi proceduralment jallega preliminarjament li c-citazzjoni promotrici hi minghajr effett peress li l-Avukat Generali ma giex notifikat skont il-ligi;

Illi f'dan ir-rigward l-artikolu 181B tal-Kap 16 jistabbilixxi sintetikament is-segwenti:

1. Il-Gvern ghandu jkun rapprezentat fl-atti u fl-azzjonijiet gudizzjarji mill-kap tad-dipartiment tal-gvern in kwistjoni;
2. L-Avukat Generali jirrapprezenta lill-Gvern f'dawk l-atti u l-azzjonijiet gudizzjarji li minhabba n-natura tat-talba ma jkunux jistghu jigu diretti kontra xi wiehed jew aktar mill-kapijiet tad-dipartimenti l-ohra tal-kaz;

3. Kull rikors ... maghmul kontra l-Gvern ghandu jigi notifikat lil kull kap ta' dipartiment tal-gvern li kontra tieghu jkun dirett u lill-Avukat Generali;

Illi fil-procedura odjerna jirrizulta assodat is-segweni:

1. Illi skont il-fatti specji tal-kawza jirrizulta assodat li l-kawza giet indirizzata tajjeb fil-konfront tad-direttur koncernat;

2. Illi l-kwezit mitlub mill-artikolu 181B (2) tal-Kap 16 ma japplikax u ghalhekk ma tqumx il-htiega li l-kawza tkun ukoll indirizzata kontra l-Avukat Generali;

3. Illi kif jirrizulta minn notifika pozittiva tal-Avukat Generali datata s-6 ta' Meju, 2004, (ara fol 31), dan jirrizulta li ssodisfa l-precett rekwizit mill-artikolu 181B (3) tal-Kap 16;

Illi konsegwentement ghar-ragunijiet fuq hawn esposti, din il-qorti qed tirrespingi l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut Direttur;

Ikkunsidrat:

Illi d-Direttur konvenut jikkontendi t-talbiet attrici anke ghal dak li jirrigwarda l-fatti u sintetikament isostni s-segweni:

1. Illi l-attur ma kienx xi wiehed novell ghall-ezercizzju li ta bidu ghall-procedura in dizamina u jirrizulta li kien ilu jigi mharreg f'dan il-qasam;

2. Illi l-bokka li minnha waqa' l-attur ma kinitx fil-perkors li l-attur kellu jiehu, li effettivament kienet f'kamra li fl-ezercizzju kif ippjanifikat, l-attur ma kellux jidhol fiha u li effettivament l-istess Direttur konvenut isostni li l-istess kamra kienet imblokkata biex ma jkunx hemm access ghaliha, (ara fol 316);

3. Illi ghalhekk id-Direttur konvenut jinsisti li ma jezisti l-ebda ness ta' kawzalita' bejnu u l-incident de quo;

4. Illi fil-fatt isostni li hu l-attur stess li kien l-awtur tal-fatt dannuz in dizamina meta dahal f'kamra li mhux suppost li dahal fiha, molto piu` meta anke allura nehha l-ilqugh li kien hemm quddiem il-kamra fejn sehh l-incident de quo;

Ikkunsidrat:

Illi l-allegazzjoni tad-Direttur konvenut rigwardanti l-ezistenza ta' dan l-ilqugh vantat mill-konvenut hu ghal kollox pero`, kontradett, mill-attur u mill-assjem tar-rizultanzi riskontrati;

Illi li jirrizulta in atti hu li dan l-ilqugh kien effettivament katina mqabbda mal-gnub tal-entratura li minn ezami mhux wisq dettaljat mir-rapprezentanti tas-socjeta` konvenuta wara l-incident jirrizulta li giet imwahnla "*in fretta e furia*" wara dan l-istess incident tant li t-trab ikkagunat mill-uzu tar-rebekkin elettriku wzat ghall-istess kien ghadu fuq il-post;

Illi fih innifsu tali rizultanza ghandha thammar wicc min hu kkoncernat u jikkonsolida r-responsabbilita` totali ghall-akkadut da parti ta' min jiggestixxi l-imsemmi fond fejn sar l-ezercizzju in dizamina – l-istess Direttur konvenut;

Illi in effetti mix-xhieda ta' l-inginier tas-socjeta` konvenuta, konfortata wkoll minn xhieda ohra prezenti fl-access de quo, li rapprezentanti taz-zewg konvenuti kkoncedew wara l-incident, dan bil-gurament tieghu jghid:

"Hemmhekk innotajna li l-boltijiet kienu ghadhom godda. Tant kien ghadhom godda li nnotajna li meta thaffret it-toqba biex jitwahhal bid-driller il-bolt ta' fuq waqa' trab fuq il-bolt li kien twahhal 'l isfel minnu. Din kienet indikazzjoni cara li l-bolt li magghom jitwahhlu l-"*protection chains*" kienu ghadhom kif twahhlu", (ara fol 122);

Ikkunsidrat:

Illi ghandu jkun pacifiku li l-evidenza riprodotta fil-paragrafu precedenti hi xhieda ferm dannuza ghat-tezi tal-konvenut Direttur li jipprova jezimi ruhu mir-responsabbilita` ghall-akkadut;

Illi di piu`, jirrizulta wkoll minn xhieda ohra prodotta in atti li fil-“*briefing*” ta’ qabel l-ezercizzju in dizamina l-istruttur inkarigat qatt ma accenna ghall-kamra fejn kien hemm din il-bokka li fiha sehh l-incident de quo;

Illi ghalhekk ir-responsabbilita` totali ghall-incident in dizamina tirrizulta li hi ghal kollox fuq l-istess Direttur konvenut li jiggestixxi l-istess fond fejn sehh l-istess incident;

Ikkunsidrat:

Illi kif ritenut ben tajjeb mill-attur meta fin-nota ta’ sottomissjonijiet tieghu jikkwota lir-Ricci fir-rigwardanti tal-htija f’kazijiet bhal dak in dizamina li jsostni:

“ ... non deriva soltanto dai fatti, ma anche` dai non fatti: onde io ... sono in colpa pur anco quando ometto o trascurato di far cio` che avrei dovuto fare”;

Illi ghalhekk it-tezi sostenuta mill-attur timmerita l-avall ta’ din il-qorti stante jirrizulta li l-konvenut Direttur ghall-anqas ippekka f’zewg mumentu mportanti tas-saga kollha in dizamina:

1. Illi fil-“*briefing*” ta’ qabel l-ezercizzju min kien inkarigat ma ghamel l-ebda referenza ghall-periklu gravi li kien hemm fil-bokk tat-tieni sular tal-post in dizamina;

2. Illi l-access ghall-kamra fejn kien hemm din il-bokka hekk perikolanti ma kienx salvagwardat kif dovut – u kien biss wara dan l-incident li dan gie rimedjat;

Ikkunsidrat:

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi d-Direttur konvenut, bhala l-persuna finalment responsabbli ghall-inkolumita` tan-nies fdati fil-kura tieghu, hu responsabbli ghall-akkadut;

Ghaldaqstant, din il-qorti in vista tas-suespost, qed tirrespingi l-eccezzjonijiet kollha l-ohra tal-konvenut Direttur ikkoncernat u takkolji t-talbiet attrici fit-totalita` taghhom;

Illi di piu`, stante li s-socjeta` konvenuta ST Microelectronics (Malta) Limited hi estranea ghall-akkadut, tilqa' l-eccezzjonijiet minnha sollevati u tilleberaha mill-osservanza tal-gudizzju;

Ikkunsidrat:

Illi rigward id-danni rikjamati mill-attur Farrugia jirrizulta s-segwenti:

1. Illi fil-mument tal-incident hu kien ghad kellu disgha u ghoxrin (29) sena;
2. Illi l-konsulent kirurgu espert tekniku nominat minn din il-qorti diversament preseduta kkwantifika d-dizabilita` riskontrata fl-attur kagun tal-incident fuq ezaminat fl-ammont ta' tmienja fil-mija, (8%);
3. Illi s-salarju percepit mill-attur fil-perjodu kien ta' circa disat elef Lira Maltin, (LM9,000.00);
4. Illi l-ammont de quo kien jizzied bi tlett elef Lira Maltin ohra fi-sena meta jittiehdu in konsiderazzjoni s-sahra u l-*"allowances"* percepiti normalment;

Ikkunsidrat:

Illi kif irriteniet din il-qorti diversament preseduta fil-kaz **David Farrugia vs George Sammut** datata d-9 ta' Dicembru, 2004:

“ ... il-bixra ta' hsieb wara sentenzi ta' dawn l-ahhar snin f'dan il-qasam qieghda xxaqleb lejn it-tnehhija ta' skemi rigidi li jistghu jfixklu l-oghti ta' kumpens misthoqq u xieraq ghac-cirkostanzi. Wahda minn dawn l-izviluppi hija sewwa sew fil-massimu tal-“*multiplier*”, fejn ghal numru kbir ta' snin ma tqiesx li seta' jaqbez l-ghoxrin (20). Ghar-ragunijiet li l-Qorti ghandha tfittex qabel kull haga ohra li tirrintegra kemm jista' jkun lil dak li jkun garrab hsara, u li terga' tqieghed lil tali persuna kemm jista' jkun fl-istat li kienet qabel l-incident, illum huwa accettat u approvat mill-oghla Qrati taghna li l-“*multiplier*” ikun jaqbel sewwa mal-eta` tal-vittma u mhux ma kriterji arbitrarji”;

Illi minkejja dan, l-izvilupp kurjali hawn riskontrat jidher li ghall-futur ser ikun kollu inutili jekk l-emendi legislattivi de quo jigu fis-sehh kif ippostulat;

Illi nonostante dan, fid-dawl tas-sintesi fattwali kif fuq sintetikament inkwadrata din il-qorti tiddikjara li taqbel pjenament mal-konkluzjonijiet komplessivi tal-attur kif abbilment esposti mill-abbli rapprezentant legali tieghu, u konsegwentement qed taghmel taghha dawn l-istess konkluzjonijiet;

Ghaldaqstant, in vista tal-premess, din il-Qorti:

1. Tikkundanna unikament lill-konenut Direttur tal-Protezzjoni Civili bhala responsabbli ghall-incident meritu ta' dan il-kaz u tirribadixxi li qed tillibera lis-socjeta` konvenuta ST Microelectronics (Malta) Limited mill-osservanza tal-gudizzju;
2. Tillikwida d-danni sofferti mill-attur Peter sive Pierre Farrugia minhabba dan l-istess incident fl-ammont komplessiv ta' tlieta u sebghin elf, mitejn u erbghin Ewro, (€73,240.00);
3. Tikkundanna lill-imsemmi konvenut Direttur biex ihallas l-ammont hekk likwidat indikat fil-paragrafu precedenti lill-attur Peter sive Pierre Farrugia;

Kopja Informali ta' Sentenza

4. Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet dovuti skont il-ligi mill-10 ta' Gunju, 2003, data ta' l-ewwel ittra ufficcjali ndirizzata lill-konvenut Direttur, sal-effettiv pagament.

Onor. Imhallef Silvio Meli

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----